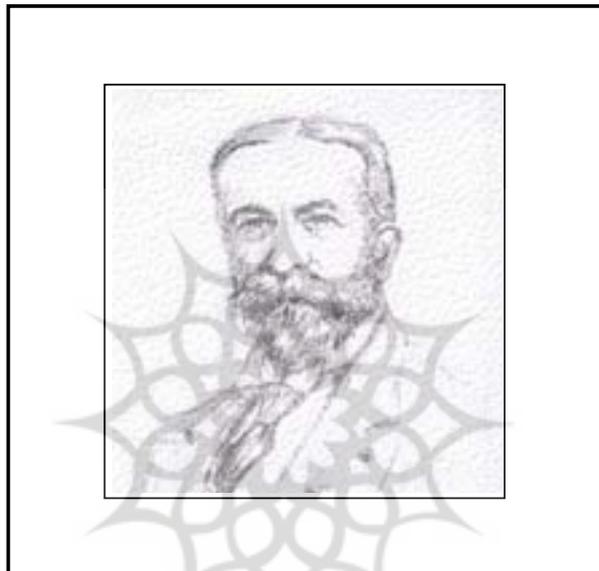

با اندیشمندان حسابداری جهان آشنا شویم

چارلز ازرا اسپراگ (۱۸۴۲-۱۹۱۲)

نوآور در سیستمهای بانکی

دکتر غلامرضا اسلامی بیدگلی - بتول زارعی

چارلز ازرا اسپراگ (Charles Ezra Sprague) فرزند ازرا (Ezra) و الیزابت براون

شد و تا زمان مرگش همین سمت را در بانک داشت.

اسپراگ در ۱۹۰۴ - ۵

به عنوان رئیس بخش بانک پس انداز انجمن بانکداران آمریکا فعالیت داشت و نقش بارز و برجسته‌ای در تهیه پیشنویس اولین قانون حسابداران رسمی (CPAs) در نیویورک (۱۸۹۶) ایفا کرد. همچنین اسپراگ هیئت بررسی کننده صلاحیت حسابداران رسمی نیویورک را برپا کرد و به عنوان یک عضو از سه عضو اولین هیئت بررسی کننده صلاحیت جامعه حسابداران رسمی نیویورک فعالیت داشت و یکی از اولین حسابداران رسمی نیویورک بود که در سال ۱۸۶۹ به عضویت جامعه حسابداران رسمی نیویورک درآمد. او همچنین عضو هیئت مدیره جامعه حسابداران رسمی نیویورک بود. اسپراگ همچنین با انجمن بانکداران آمریکا و انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) نیز همکاری و وابستگی داشت.

شمال ارائه کرد و در نبرد گتیسبورگ (Gettysburg) در ۱۸۶۳ مجروح شد. به منظور قدردانی از شجاعت و خدمات درخور ستایش او در نبرد گتیسبورگ، در سال ۱۸۶۸ مدال افتخار به او اهدا شد. در سالهای ۱۸۶۴-۱۸۷۰ در دانشگاههای ارتش، یانکرز (Yonkers)، پیک اسکیل (Peek Skill) و پاف کیپسی (Pough Keepsi) به تدریس پرداخت. اسپراگ در دوره های ۱۸۷۰-۷۲ و ۱۸۹۷-۱۹۰۲ مجدداً در گارد ملی نیویورک خدمت کرد. وی در سالهای ۱۸۹۷-۱۹۰۱ در گارد ملی با درجه کلنل در مقام معاون اداره کل پرداختها فعالیت داشت.

اسپراگ در سال ۱۸۷۰ به عنوان کارمند به بانک یونیون دایم سیوینگ (Union Dime Savings) در نیویورک ملحق شد و در ۱۸۷۷ به عنوان دبیر کل، سپس خزانه دار و در ۱۸۹۲ رئیس بانک

ادگرتون (Elisabeth Brown Edgerton) در نهم اکتبر ۱۸۴۲ در ناسائو (Nassau) نیویورک به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی خود را در مدارس آمستردام به پایان رساند و در مدرسه عالی آمستردام آموزش متوسطه را گذراند. اسپراگ در سال ۱۸۶۰ از دانشگاه یونیون (Union) درجه لیسانس و در ۱۸۶۲ درجه فوق لیسانس گرفت و در ۱۸۹۳ دکترای افتخاری فلسفه را از همان دانشگاه و در ۱۹۱۰ نیز دکترای افتخاری ادبیات را از دانشگاه اولیوت (Olivet) دریافت کرد.

پس از پایان تحصیلات دانشگاه، به مدت یک سال و نیم در دانشگاه گرینیچ (Greenwich Union Academy) تدریس کرد. وی در ۱۸۶۲ در گارد ملی نیویورک ثبت نام و در جنگهای انفضال آمریکا خدمات شایان توجهی به نیروهای

او در سازماندهی و تاسیس دانشکده مالی، حسابداری و تجارت (اولین در نوع خودش در جهان) در دانشگاه نیویورک در ۱۹۰۰ نقش کلیدی داشت. **اسپراگ** از ۱۹۰۰ تا زمان مرگش عضو هیئت علمی حسابداری بود؛ عصرها به تدریس می‌پرداخت و به علت اشتغال به حرفه حسابداری بدون حقوق در دانشگاه تدریس می‌کرد. او جزو **هیئت امنای انجمن فارغ التحصیلان^۱** (۱۸۹۴-۱۸۹۸) و **هیئت امنای انجمن انجمن لایف^۲** (۱۹۰۶ تا زمان استعفايش، مدت اندکی قبل از مرگش) دانشگاه نیویورک بود. **اسپراگ** مقالات زیادی برای مجلات حرفه‌ای نوشت و از جمله کتابهای می‌توان عنوانهای زیر را برشمرد: **جبر حسابها^۳** (۱۸۸۰)، **حسابداری سرمایه گذاری^۴** (۱۹۰۴)، **جدولهای اوراق قرضه پیشرفته^۵** (۱۹۰۵)، **مشکلات و مطالبی در حسابداری سرمایه گذاری** (۱۹۰۴)، **جدول بهره مرکب^۶** (۱۹۰۷)، **فلسفه حسابها^۷** (۱۹۰۷)، **استهلاک داراییهای نامشهود^۸** (۱۹۰۸)، و **لگاریتم دوازده رقمی و کاربرد آن در محاسبات بهره** (۱۹۱۰). وی همچنین یکی از نویسندگان فعال نشریه **بوک کیپر** (Bookkeeper) در سالهای ۱۸۸۱ تا ۱۸۸۴ بود. نام این نشریه در ۱۸۸۳ به **آمریکن کانتیننگ روم** (American Counting Room) تغییر یافت و آخرین شماره آن در سال ۱۸۸۴ منتشر شده است.

اسپراگ را می‌توان حسابدار، بانکدار، استاد و نویسنده دانست که به میزان زیادی در توسعه و پیشرفت اولیه حرفه حسابداری در ایالات متحد تأثیر گذاشت. او مردی چند بعدی با گرایشها و استعدادهای متنوع بود. به فرهنگها و زبانها علاقه وافری داشت. این تمایلات بر کار حسابداری او تأثیر گذاشت و در واقع ورود او به حرفه حسابداری محصول علاقه او به زبانهای خارجی بود، چرا که عامل مهم استخدام او در ۱۸۷۰ در بانک، آشنایی او با زبانهای خارجی بود. **اسپراگ** تا زمانی که زنده بود می‌توانست ۱۶ زبان را صحیح و روان صحبت کند.

در دوران کار در بانک، **اسپراگ** حسابدار ماهری شد. او پیشقدم در طراحی و پیاده‌سازی سیستمها و ابزارهای متنوع مورد نیاز بانکهای پس‌انداز، طراح اولین **ماشین ثبت دفتر کل^۹**، مبدع روشهای استهلاک داراییهای نامشهود و معرف **دسته چک^{۱۰}**، دفترچه پس‌انداز بانکی و **دفاتر کل آزادبرگی** (**کلاسوری**)^{۱۱} بود. بسیاری از ابداعات او هنوز در سیستمهای بانکی کاربرد دارد.

اسپراگ به منظور کسب اطلاعات بیشتر درباره زبانهای خارجی سفرهای متعددی به اروپا کرد و در این سفرها راجع به عملیات حسابداری سایر کشورها مطالبی فرا گرفت و بویژه شیفته سیستم انگلیسی شد. سفرهای متعدد او به آلمان در همین دوران او را با روشهای حسابداری آلمانی آشنا ساخت که بعدها بر نوشته‌های او تأثیر زیادی گذاشت.

اسپراگ درباره آموزش تجاری در دانشگاهها بسیار نگران بود، از این رو در سال ۱۹۰۰ تلاش زیادی برای تأسیس دانشکده مالی، حسابداری و تجارت در دانشگاه نیویورک کرد و تازمان مرگش در ۱۹۱۲ در آن دانشکده تدریس نمود.

اگرچه **اسپراگ** تأثیر چشمگیری بر روی صنعت بانکداری داشت ولی بیشترین تأثیر او بر حرفه حسابداری بود. مهمترین کتاب او تحت عنوان **فلسفه حسابها** بر حرفه حسابداری تأثیر عمیقی گذاشت. این کتاب پرفروش در کمتر از ۱۵ سال پنج بار تجدید چاپ شد. قبل از این کتاب اکثر کتابهای دفترداری به توصیف روشهای حسابداری می‌پرداختند و خواننده را درگیر مثالها و تمرینهای دفترداری می‌کردند، در حالی که **اسپراگ** در این کتاب تلاش کرد به جای توصیف چگونگی مسائل حسابداری به تشریح چرایی مسائل بپردازد. این انحرافی صریح و نقطه عطفی در تغییر رویه از رویکرد سنتی انگلیسی یا آمریکایی به رویکرد آلمانی بود.

کتاب **فلسفه حسابهای اسپراگ** طبقه‌بندی جدیدی از حسابها را مطرح می‌کند. قبل از این کتاب، حسابها به دو

گروه کلی تقسیم می‌شد، **حسابهای شخصی و حسابهای غیر شخصی^{۱۲}**. **اسپراگ** تقسیم‌بندی ساده‌ای را ارائه داد. از نظر او یک گروه حساب شامل داراییها و گروه دوم شامل حسابهای سرمایه و حسابهای سود و زیانی است. این مفهوم به منظور نشان دادن تئوری جبر حسابها برای اولین بار توسط **اسپراگ** در نشریه بوک کیپر ارائه شد و بیان می‌داشت که داراییها برابرند با مجموع بدهیها و حقوق مالکین (A=L+P).

با توجه به آنچه گفته شد می‌توان گفت **اسپراگ** نقش جدی و اساسی در حسابداری، بانکداری و آموزش داشته و تأثیر او بر حرفه تأثیری دائمی و ماندگار بوده است. او سالها پس از مرگش، در ۱۹۵۳ مفتخر به عضویت در **تالار مشاهیر حسابداری** دانشگاه اوهایو گردید. **اسپراگ** در دوم آوریل ۱۸۶۶ ازدواج کرد و صاحب چهار فرزند شد. **اسپراگ** همچنین عضو گروه نوازندگان و اهل ورزش بود. وی در ۲۱ مارس ۱۹۱۲ در سن ۶۹ سالگی درگذشت.

کتاب شناسی

- 1- Burns, T.J., and E.N. Coffman, **The Accounting Hall of Fame: Profiles of Fifty Members**, Columbus: College of Business, Ohio State University, 1991
- 2- Graves, O.F., **Charles Ezra Sprague, 1842 – 1912, In Biographies of Notable Accountants**, 2nd ed., Edited by A.M. Agami, PP. 41 – 43, New York: Random House, 1989
- 3- Zeff, S.A., **Leaders of Accounting Profession: Fourteen Who Made a Difference**, Journal of Accountancy, May 1987, PP.68 – 70

منابع:

- 1- <http://fisher.osu.edu/acctmis/hof/sprague>
- 2- Michael Chatfield, Richard Vangermeersch, **The History of Accounting, An International Encyclopedia**, New York, London, Garland Publishing, Inc., 1996, PP.548 – 550

پانویسها:

- ۱- Alumni Trustee
- ۲- Life Trustee
- ۳- The Algebra of Accounts
- ۴- The Accountancy of Investments
- ۵- Extended Band Tables
- ۶- Table of Compound Interest
- ۷- The Philosophy of Accounts
- ۸- Amortization
- ۹- Machine for Making Ledger Entries
- ۱۰- Small Checkbooks
- ۱۱- Loose Leaf Ledgers
- ۱۲- Personal & Impersonal